

หัวข้อสารนิพนธ์	มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดในผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิตสินค้า
คำสำคัญ	มาตรการทางกฎหมาย/ความรับผิดในผลิตภัณฑ์
ชื่อนักศึกษา	เฉลิมวัฒน์ วิมุขตายน
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	รองศาสตราจารย์โสภณ อรรถพิศาลโสภณ
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม	อาจารย์ประทีป ทับอัครานนท์
ระดับการศึกษา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
พ.ศ.	2550

บทคัดย่อ

ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีบทบัญญัติว่าด้วยความรับผิดในผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิตบังคับใช้ การให้ความคุ้มครองผู้บริโภคจึงอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 แต่เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีข้อจำกัดการคุ้มครองหลายประการ จึงได้มีการนำหลักกฎหมายลักษณะสัญญาและลักษณะละเมิดแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาปรับใช้ ในการฟ้องร้องคดีเพื่อให้ผู้บริโภคหรือผู้ที่ได้รับความเสียหาย ได้รับการชดเชยเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากความชำรุดบกพร่องของสินค้าและบริการ แต่การให้คุ้มครองผู้บริโภคตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังกล่าวก็ยังมีประเด็นปัญหาหลายประเด็น คือ

1. ปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภคตามรูปแบบกฎหมายไทยและต่างประเทศ ที่ยังมีความแตกต่างกัน เกี่ยวกับความรับผิดในผลิตภัณฑ์และการนำหลักความรับผิดมาใช้
2. ปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภคตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 เกี่ยวกับข้อจำกัดอยู่เฉพาะคู่กรณีสัญญา ทำให้ผู้เสียหายที่ไม่ใช่คู่กรณีสัญญาและไม่อยู่ในฐานะที่เป็นผู้บริโภคตามพระราชบัญญัตินี้ และไม่ได้กำหนดสิทธิของผู้บริโภคให้มีผู้รับผิดชอบและชดเชยเยียวยาต่อความเสียหาย
3. ปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภคตามกฎหมายลักษณะสัญญาและลักษณะละเมิด ซึ่งตามกฎหมายลักษณะสัญญาก็จะให้ความคุ้มครองเฉพาะคู่สัญญาเท่านั้น ส่วนกฎหมายลักษณะละเมิดก็มีความยุ่งยากเกี่ยวกับภาระพิสูจน์

4. ปัญหาการคุ้มครองผู้ได้รับความเสียหายที่ไม่ได้เป็นผู้ซื้อสินค้าหรือบริการ แม้จะสามารถฟ้องร้องได้ตามกฎหมายลักษณะละเมิด แต่ก็มีการละและค่าใช้จ่ายและไม่สามารถเป็นหลักประกันได้ว่า จะได้รับการชดเชยความเสียหายหรือไม่

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น การศึกษาในครั้งนี้เห็นว่ากฎหมายที่ใช้ในการให้ความคุ้มครองผู้บริโภคที่มีผลบังคับใช้ของประเทศไทยในปัจจุบันมีแนวทางและหลักการที่ได้อยู่แล้ว เพียงแต่จะต้องมีการปรับปรุงและแก้ไขในรายละเอียดบางส่วนเกี่ยวกับความรับผิดชอบในผลิตภัณฑ์ โดยกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของผู้บริโภคในการที่จะได้รับการชดเชยเยียวยาความเสียหายหรือสิทธิที่จะได้มีผู้รับผิดชอบต่อความเสียหายจากสินค้าหรือบริการนั้น โดยการนำหลักความรับผิดชอบมาใช้ หรือการขยายขอบเขตการคุ้มครองผู้บริโภคให้ครอบคลุมไปถึงผู้ที่ผู้ได้รับความเสียหายที่ไม่ได้เป็นผู้ซื้อสินค้าหรือบริการโดยตรง และลดภาระในกรณีที่ต้องนำพิสูจน์ถึงความจงใจหรือประมาทเลินเล่อของผู้ผลิตหรือผู้ขายของโจทก์ เพื่อให้การคุ้มครองผู้บริโภคต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้าและบริการมีประสิทธิภาพ มีความเป็นธรรมมีความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น และเป็นบทบัญญัติที่สอดคล้องกับกฎหมายในต่างประเทศ หรือหากไม่มีการแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติที่มีอยู่แล้วเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ก็ควรที่จะผลักดันให้มีกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบในผลิตภัณฑ์มาใช้บังคับ เพื่อใช้เป็นกฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคและเป็นเครื่องมือในการสร้างความสมดุลระหว่างผู้ผลิตสินค้าและผู้บริโภค หรือผู้ให้บริการกับผู้บริโภคด้วย ซึ่งถ้าหากสามารถผลักดันจนประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ ผู้ศึกษาเชื่อว่าจะสามารถเป็นกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภค ให้มีหลักประกันเกี่ยวกับการคุ้มครองและการชดเชยเยียวยาความเสียหายจากความชำรุดบกพร่องของผลิตภัณฑ์นั้น อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้บริโภค

Independent Study Title	Legal Measures on Product Liability of Product Distributors
Keywords	Legal measures / Product Liability
Student	Chalermwat Wimuktayon
Independent Study Advisor	Associate Professor Suphol Ingprasarn
Independent Study Co-advisor	Pratheeb Thab-attanon
Level of Study	Master of Laws
Faculty	Graduate School, Sripatum University Chonburi Campus
Year	2007

ABSTRACT

Since, in Thailand, there have currently been no any legal provisions on product liability of producers to be enforced, the consumer protection is subject to the Consumer Protection Act, B.E. 2522 (1979). However, the said Act has several restrictions to provide protection. The legal principles on contract and wrongful acts in the Civil and Commercial Code are applied in the litigation in order that the consumers or injured persons will receive the indemnity and remedy for damage incurred due to the defection of products or services. Unfortunately, with regard to the consumer protection in accordance with the said related legal principles, there are several problematic issues viz.:

1. Problems on the consumer protections according to Thailand's and other countries' laws which are different in terms of the product liability and the application of the liability principles;

2. Problems on the consumer protection according to the Consumer Protection Act, B.E. 2522 (1979) with regard to the restrictions of only the contractual parties. Consequently, the injure persons who are not contractual parties cannot be in the status of consumers according to this Act. Also, consumer's rights are not prescribed to seek the liable persons and the remedy for the particular damage;

3. Problems on the consumer protection according to laws on contract and wrongful act. Under the contract law, only contractual parties are protected and under the wrongful act law, there are difficulties in terms of the burden of proof;

4. Problems on the protection of injured persons who do not buy the products or services. Even though they are entitled to litigate according to the wrongful act, they have to bear the burdens and expenses. They are also not ascertained whether or not the damage shall be remedied.

In the aforesaid problems, the study found that though the applicable laws regarding consumer protection in Thailand reflects a good approach and principle, details of product liability should be amended to include the legal provisions in connection with the protection of consumer's right of recompense or the consumer's right to divert the liability of the defected products or services to the entrepreneurs. The strict liability or the extension of protection to include injured consumers who do not directly buy or use the products or services must be applied. Also the burden to prove the willful act and negligence of the entrepreneurs and distributors must be reduced so that consumer protection from the damage incurred due to defective products and services can be provided more effectively, with fairness and convenience as well as the legal provisions can be in conformity with the other countries' laws. Alternatively, if there is no amendment of the existing legal provisions to solve such problems, it is recommended that law on the product liability be issued and enforced as the consumer protection law and as a tool to create the balance between the entrepreneurs or service providers and consumer. In this regard, if these laws can be enacted and enforced, it is believed that these can be consumer protection laws with the security to be efficiently protected under the principle of the right of recompense for the defected products and services. The utmost benefits will fall on the consumers.